

Správa o výsledkoch kontroly

Správu o výsledkoch kontroly predkladám Obecnému zastupiteľstvu obce Alekšince na základe § 18f ods. 1 písm. d) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Pri výkone kontrolnej činnosti som postupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona NR SR č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Cieľ kontroly: Kontrola postupu obce Alekšince pri vymáhaní daňových pohľadávok a uplatňovanie sankčných mechanizmov.

Kontrolované obdobie: rok 2015.

Kontrolovaný subjekt: Obec Alekšince, Alekšince 389, 951 22 Alekšince.

Kontrolou bol preverovaný postup obce, ako správcu miestnych daní, resp. postup osoby zúčastnenej na správe daní pri vymáhaní daňových pohľadávok Obce Alekšince po lehote splatnosti, vzniknutých z nezaplatenej dane z nehnuteľností, daň za psa, daň za užívanie verejného priestranstva, daň za jadrové zariadenie a poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady právnickými a fyzickými osobami.

Daňovníka (subjekt dane), predmet dane, základ dane, sadzby dane, vznik a zánik daňovej povinnosti, oznamovaciu povinnosť, vyrubenie dane a platenie dane upravuje zákon NR SR č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej len „zákon o miestnych daniach“) v aktuálnom znení zákona č. 268/2014 Z. z. s účinnosťou od 15.10.2014.

Pri kontrole bol porovnávaný súlad kontrolovanej činnosti s týmto zákonom, so Všeobecne záväzným nariadením obce Alekšince č. 4/2014 o miestnych daniach a o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Alekšince schváleným Uznesením č. 468/2014 z 39. rokovania - 21. mimoriadneho Obecného zastupiteľstva Obce Alekšince zo dňa 24. 10. 2014 s účinnosťou od 01.01.2015, ako aj súlad so zákonom NR SR č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Doklady a písomnosti vzťahujúce sa k cieľu kontroly

Ku kontrole boli predložené nasledovné základné legislatívne normy, doklady a písomnosti potrebné z pohľadu cieľa kontroly kontrolovaného subjektu:

- evidencia a registrácia daňovníkov,
- evidencia daní a jej splátok vrátane daňových nedoplatkov a preplátok,
- výzvy na zaplatenie nedoplatkov miestnych daní zo dňa 03.09.2015 a 19.10.2015,
- výzvy na zaplatenie nedoplatkov poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady zo dňa 02.11.2015,
- predvolania,
- Všeobecne záväzného nariadenia obce Alekšince č. 4/2014 o miestnych daniach a o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Alekšince.

Opis kontrolných zistení

Kontrolovaný subjekt v kontrolovanom období nemal a naďalej nemá vypracovanú *Smernicu o postupe vymáhania pohľadávok obce Alekšince*. Vydaním smernice o postupe vymáhania pohľadávok obcou, by bol stanovený postup pri vymáhaní nedoplatkov za jednotlivé

dane a poplatky a ostatné pohľadávky, určená postupnosť krokov a delegovaná zodpovednosť za jednotlivé kroky pri vymáhaní nedoplatkov a pohľadávok.

Obce sú poverené vykonávať správu tých daní a poplatkov, ktoré sú príjmom jednotlivých rozpočtov obcí. Správou dane sa rozumie aj evidencia a registrácia daňovníkov, overovanie podkladov, ktoré sú potrebné pre správne a úplné zistenie dane, daňové konanie, daňovú kontrolu, evidovanie dane a jej splátok vrátane evidovania daňových nedoplatkov a preplatiek, daňové exekučné konanie, ako aj ďalšie činnosti správcu dane a iných orgánov podľa procesného zákona alebo podľa osobitných daňových predpisov.

Obec Alekšince evidovala vo svojom účtovníctve k 31.12.2015 pohľadávky po lehote splatnosti, vzniknutých z nezaplatených miestnych daní a poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady vo výške 13.319,67 EUR v nasledovnom členení:

Miestna daň a poplatok	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie stav k 31.12.2014 (v eurách)	Bežné účtovné obdobie stav k 31.12.2015 (v eurách)	+ Nárast/ - Pokles (v eurách)
Daň z nehnuteľností	6.853,56	7.010,31	+ 156,75
Daň za psa	0,00	6,00	+ 6,00
Daň za užívanie verejného priestranstva	0,00	0,00	0,00
Daň za jadrové zariadenie	0,00	0,00	0,00
Poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady	6.060,00	6.303,36	+ 243,36

Na správu miestnych daní a poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady sa vzťahuje osobitný predpis zákon NR SR č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o správe daní“).

Výzvy na zaplatenie nedoplatkov miestnych daní a miestnych poplatkov

Podľa § 80 ods. 1 zákona o správe daní: „Ak daňový subjekt v lehote podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov alebo určenej v rozhodnutí správcu dane nezaplatil daň alebo neodviedol vybranú daň alebo zrazenú daň, správca dane ho môže vyzvať, aby daňový nedoplatok odviedol alebo zaplatil v ním určenej náhradnej lehote. Táto lehota nesmie byť kratšia ako 15 dní. Správca dane je povinný v tejto výzve upovedomiť daňového dlžníka o následkoch neodvedenia alebo nezaplatenia daňového nedoplatku. Proti výzve možno podať námietku do 15 dní od jej doručenia. Podanie námietky má odkladný účinok. Rozhodnutie o vyhovení námietke nemusí obsahovať odôvodnenie“ a podľa ods. 2 tohto ustanovenia zákona: „Výzva podľa odseku 1 sa použije aj na zaplatenie iných peňažných plnení, ktoré nie sú daňou a ktoré boli uložené rozhodnutím správcu dane podľa tohto zákona vrátane exekučných nákladov a hotových výdavkov.“

Daňovým subjektom, ktorý v lehote nezaplatil daň alebo poplatok, boli v priebehu roka zasielané výzvy, aby daňový nedoplatok, resp. poplatok odviedli alebo zaplatili v určenej náhradnej lehote. Kontrolovaný subjekt vo vyhotovených výzvach určil náhradnú lehotu 15 dní odo dňa doručenia výzvy, upovedomil daňových dlžníkov o následkoch neodvedenia alebo nezaplatenia daňového nedoplatku, o možnosti proti výzve podať námietku do 15 dní od jej doručenia, a taktiež, že podanie námietky má odkladný účinok.

Vo vyhotovených výzvach na zaplatenie nedoplatku sa kontrolovaný subjekt ako správca daní a poplatkov odvoláva, že výzvu vydáva podľa § 58a zákona SNR č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov, pričom tento predpis bol účinný do 31.12.2011. V kontrolovanom období roku 2015 bol v platnosti (účinný) predpis zákon NR SR č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Nedostatočná účinnosť vymáhania daňových pohľadávok

Pri vymáhaní daňových pohľadávok po lehote splatnosti vzniknutých z titulu nezaplatenej dane, neboli zo stany obce vykonané účinné opatrenia za účelom zabezpečenia vymožitelnosti predmetných pohľadávok. Aj keď v zmysle § 80 zákona o správe daní boli zaslané výzvy na zaplatenie daňového nedoplatku, avšak obec nepristúpila k ďalším možnostiam vymáhania daňových pohľadávok, ako napr. zabezpečenie daňového nedoplatku rozhodnutím správcu dane o vzniku záložného práva k predmetu záložného práva vo vlastníctve daňového dlžníka, k pohľadávke daňového dlžníka alebo daňovým exekučným konaním.

Úrok z omeškania

Podľa § 156 ods. 1 zákona o správe daní: „*Úrok z omeškania správcu dane vyrubí podľa odseku 2, ak daňový subjekt nezaplatí alebo neodvedie v ustanovenej lehote alebo v ustanovenej výške alebo v lehote alebo vo výške určenej v rozhodnutí správcu dane*

- a) daň alebo rozdiel dane,*
- b) preddavok na daň,*
- c) splátku dane,*
- d) vybraný preddavok na daň,*
- e) daň vybranú zrážkou,*
- f) zrazenú sumu na zabezpečenie dane“*,

kde podľa ods. 2 tohto ustanovenia: „*Správca dane vyrubí úrok z omeškania z dlžnej sumy podľa odseku 1. Pri výpočte úroku sa použije štvornásobok základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platnej v deň vzniku daňového nedoplatku alebo v deň nasledujúci po dni, v ktorom mal byť preddavok na daň zaplatený alebo odvedený, alebo splátka dane zaplatená. Pri vyrubení úroku z omeškania podľa odseku 9 sa použije základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná v deň doručenia úplnej žiadosti členského štátu o vymáhanie pohľadávky. Ak štvornásobok základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky nedosiahne 15 %, pri výpočte úroku z omeškania sa použije ročná úroková sadzba 15 %. Správca dane vyrubí úrok z omeškania za každý deň omeškania s platbou, začínajúc dňom nasledujúcim po dni jej splatnosti až do dňa platby vrátane alebo do dňa použitia daňového preplatku alebo vykonania kompenzácie podľa § 55 alebo do dňa začatia reštrukturalizačného konania; pri podaní dodatočného daňového priznania správcu dane vyrubí úrok z omeškania z dlžnej sumy do dňa podania dodatočného daňového priznania. Úrok z omeškania z nezaplatenej dlžnej sumy môže správca dane vyrubiť aj priebežne. Úrok z omeškania sa počíta najdlhšie za štyri roky omeškania s platbou.“*

Úrok z omeškania sa nevyrubí, ak súčet úrokov z omeškania za všetky splátky na daň podľa zákona o miestnych daniach za príslušné zdaňovacie obdobie nepresiahne v úhrne 3 eurá.

Ak daňový subjekt nezaplatil alebo neodviedol vyrubenú výšku miestnej dane alebo poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady najneskôr v deň jej splatnosti, t. j. v ustanovenej lehote alebo v ustanovenej výške alebo v lehote alebo vo výške určenej v rozhodnutí správcu dane, stáva sa daňovým dlžníkom a u správcu dane vzniká daňový nedoplatok, za ktorý je správca dane povinný daňovníkovi vyrubiť úrok z omeškania. Tým, že kontrolovaný subjekt, ako správca dane, nevyrubil daňovým subjektom, resp. daňovým

dlžníkom, za vzniknuté daňové nedoplatky úrok z omeškania, nedodržel ustanovenie § 156 zákona NR SR č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zhrnutie zistených nedostatkov

Kontrolou postupu obce Alekšince pri vymáhaní daňových pohľadávok a uplatňovania sankčných mechanizmov v kontrolovanom období roku 2015 boli zistené tieto nedostatky (ďalej len „ZN“):

- ZN č. 1:

tým, že kontrolovaný subjekt, ako správca dane, nevyrubil daňovým subjektom, resp. daňovým dlžníkom, za vzniknuté daňové nedoplatky úrok z omeškania, nedodržel ustanovenie § 156 ods. 1 a 2 zákona NR SR č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Návrh opatrení, resp. odporúčaní na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku

Na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku sa navrhujú nasledovné opatrenia, resp. odporúčania:

1. Navrhnuté opatrenie k ZN č. 1, a to: vyrubovať daňovým subjektom, resp. daňovým dlžníkom, za vzniknuté daňové nedoplatky úrok z omeškania z dlžnej sumy v súlade s ustanovením § 156 zákona NR SR č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
2. Navrhnuté odporúčanie: pri vymáhaní daňových pohľadávok po lehote splatnosti vzniknutých z titulu nezaplatenej dane vykonávať účinné opatrenia za účelom zabezpečenia vymožitelnosti predmetných pohľadávok, a to pristúpením k ďalším zákonným možnostiam vymáhania daňových pohľadávok, ako napr. zabezpečenie daňového nedoplatku rozhodnutím správcu dane o vzniku záložného práva k predmetu záložného práva vo vlastníctve daňového dlžníka, k pohľadávke daňového dlžníka alebo daňovým exekučným konaním.
3. Navrhnuté odporúčanie: informovať zodpovedných zamestnancov o kontrolných zisteniach a prípadne vykonať preškolenie z platných právnych predpisov a interných smerníc.

Vzhľadom na skutočnosť, že predmetnou kontrolou boli zistené nedostatky, v zmysle ustanovenia § 22 ods. 1 zákona NR SR č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov bol z tejto kontroly vypracovaný návrh správy o výsledku kontroly, ktorý bol doručený štatutárovi kontrolovaného subjektu starostovi obce Alekšince. V návrhu správy bola určená lehota na podanie námietok k zisteným nedostatkom, navrhnutým odporúčaniam alebo opatreniam a k lehote na predloženie písomného zoznamu splnených opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku.

Štatutár kontrolovaného subjektu v určenej lehote na podanie námietok k zisteným nedostatkom, navrhnutým odporúčaniam, opatreniam a k lehote na predloženie písomného zoznamu splnených opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku uvedených v návrhu správy písomné námietky nepodal, čím predmet námietok v zmysle § 21 ods. 1 písm. b) zákona NR SR č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa považuje za akceptovaný. Na základe uvedeného bola vypracovaná správa o výsledku kontroly, ktorá bola zaslaná kontrolovanému subjektu.

Dňom zaslania správy v zmysle § 22 ods. 6 zákona NR SR č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov bola kontrola skončená.

Lehota na predloženie písomného zoznamu splnených opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku bola určená v trvaní 20 pracovných dní po dni skončenia kontroly.

V Alešinciach, dňa 24.08.2017.

Ing. Anton Zaťko, hlavný kontrolór obce